

“BNG i PSdG som diferents, molt diferents”

Les expectatives de canvi eren tantes que ara hi ha un desencís?

—Podem entonar la vella cançó de *Todos queremos más*, però tot-hom ha de ser conscient que la missió no era únicament canviar el Govern, sinó també un règim, després de disset anys de govern absolutista. La missió és suplantat l'hegemonia social que el PP ha exercit amb mà dura.

—Què destaca, d'aquests dos anys?

—El Govern ha fet un contracte transparent, està penjat a la xarxa perquè els ciutadans el confronten. Els èxits, molts o pocs, cal definir-los segons el programa de govern que vam pactar. Hem posat en marxa una xarxa pública de serveis socials; hem iniciat un projecte de galleguització de l'educació, les *galescolas*, especialment a nivell infantil; per primera vegada en aquest país hi ha un contracte social acordat entre tots els agents per endegar un autèntic pla d'ocupació; s'han fet canvis estructurals al medi rural, amb l'aprovació de la llei del banc de terres; una nova política d'habitatge, pensada en els ciutadans i no en els especuladors; per primera vegada es fa una política cultural consultant els agents culturals del país i col·locant la nostra identitat pròpia com a base fonamental; s'està creant un espai industrial galleg mitjançant accions de coordinació del capital autòcton perquè siga competitiu al món... Crec que cal qualificar de positiva aquests dos anys, malgrat que, com és lògic, no caurem en l'autocomplaença i aspirem a fer molt més encara.

—No hi ha hagut grans crisis, a l'executiu. Hi ha força cohesió interna?

—Som dues forces diferents, fins i tot diria que molt diferents. Tenim projectes polítics diferents i formes d'entendre la política diferents. Però som dos partits madurs, responsables, vam fer un contracte de govern amb el partit socialista que per nosaltres [BNG], sobretot, és un contracte amb els ciutadans. El nostre objectiu principal és garantir l'estabilitat del Govern durant quatre anys, i aquesta estabilitat, hi és i hi serà. Crec que hi ha poca cultura de coalició, entre els partits, els mitjans de comunicació i la societat.

Anxo Quintana (Allariz, Orense, 1959) és vicepresident de Galícia i líder del BNG.

En aquesta entrevista explica que el canvi no sols ha estat de Govern, sinó “de règim”, i assenyala els efectes que ha tingut l'accés al poder d'un partit nacionalista no “radicaloide”.

Ací la "normalitat", entre cometes, han estat els governs monolítics. Hi ha gent que s'omple la boca de parlar d'Europa i no accepten com a propis els valors típicament europeus: el 80% dels governs europeus ho són de coalició. Avui, a Galícia, tenim la normalitat europea.

—Entre els aspectes de dissensió hi ha acusacions de personalisme contra vostè: la campanya de la "Vicepresidència d'Anxo Quintana" i les trobades amb la gent gran, com feia Fraga.

—Alguns desitjarien veure el nacionalisme gallec en una posició marginal, purament testimonial, fins i tot amb tints radicaloides que resultaren atractius gesticularment, però sense cap possibilitat d'intervenció política com a força hegemònica. Entenc que alguns es posen nerviosos de veure que el BNG és una força nacionalista coherent amb els seus principis, que no li fa fàstic el poble, sinó que s'hi sent participat. Per això, quan arriba al poder endega una xarxa pública d'atenció als nostres avis —que inclou residències, centres de dia, transport adaptat...—, cosa que mai no s'havia fet a Galícia; i ahora que ho fa, no exerceix el despotisme il·lustrat: tot per la gent gran però sense ells, sinó que els dóna participació i els ofereix la possibilitat de gaudir-ne, que ben meregut ho tenen.

—La inclusió o no del terme "nació" al preàmbul de l'Estatut ha impedit que es reforme. Quin futur preveu?

—La posició obstructionista del PP ha obligat a aparcar la reforma de l'Estatut. Jo estic decebut, perquè anhelàvem tenir un Estatut de nació, però satisfet per la feina feta. Des de la perspectiva nacionalista, amb 13 diputats de 75, haver aconseguit que durant molts mesos l'Estatut de nació fóra l'eix del debat polític i que la necessitat d'equiparar Galícia a la resta de nacions de l'estat fóra el tema cabdal de discussió és un èxit per al nacionalisme. És un èxit que, amb aquesta representació, haguem aconseguit que no s'aprove un Estatut de segona, que ens condemnara irremediablement a un pla institucional d'inferioritat respecte a Catalunya o Euskadi. Aquest assumpte es podrà reprendre quan canvie la situació política a l'estat i, sobretot, quan canvie l'estratègia absurda del PP, que ara com ara nega la possibilitat de tenir un Estatut de nació.

"Per al nacionalisme és un èxit que, amb 17 diputats, haguem aconseguit que no s'aprove un Estatut de segona"

—L'àmbit de decisió de la política gallega tot sovint és a Brussel·les. Fins a quin punt poden influir-hi?

—Aquest era un dels aspectes clau del nou Estatut que proposàvem: la capacitat de Galícia de tenir representació directa allà on es prenen decisions importants per al nostre país. Ja que no tindrem aquesta eina, hem encetat negociacions amb el Ministeri d'Administracions Públiques a fi de crear una comissió bilateral que permeta que Galícia tinga una relació de tu a tu amb el Govern estatal. També hem posat en marxa els mecanismes que ens permeten tenir representació en organismes estatals i supraestatals en què es decideixen temes cabdals per a Galícia.

—El PP acata aquests moviments?

—Nosaltres vam subscriure els nostres desigs en un document de 70 espais competencials aprovat pel Parlament a principi de legislatura, amb els vots del PP. Ara començarem a desenvolupar aquest document, amb propostes i transferències concretes, i espere que el PP no faci marxa enrere.

—Un dels grans drames de Galícia ha estat l'emigració. Com pensa el seu executiu frenar la sagnia de joves que s'estimen més treballar a fora?

—Des del primer dia hem treballat per un pacte social que propicie un pla d'o-

"Ens hem preparat per a una guerra, i ara desitgem que no hi haja guerra, que els piròmans sàpiguen que anem a per ells"

cupació transversal, amb la implicació del conjunt dels departaments governamentals. Durant l'època Fraga, van ser 200.000, els joves gallecs que van haver de deixar Galícia. Tenim unes dades de desocupació encara superiors a la mitjana estatal, i una taxa de precarietat també superior a la mitjana. En el primer any i mig de govern, en tot cas, aquestes dades van millorant. Esperem que encara ho facen més quan el pla d'ocupació estiga totalment en marxa.

—L'allau d'incendis va ser terrible, al 2006, i encarem un nou estiu. Com es troba aquesta matèria?

—Cada any hi ha, a Galícia, 10.000 incendis. Tothom coincideix a dir que el 95% són intencionats, és a dir, que cada any es cometen 9.500 delictes. Cap estat de dret no pot romandre impassible, al respecte. L'acció policial i la judicial determinaran les mesures que consideren oportunes, però és insostenible que anualment hi haja 9.500 delictes sense esclarir. L'any passat vam preparar-nos per a una campanya d'incendis dura, i no vam patir això, sinó una guerra. Enguany hem redoblat els esforços: hem augmentat els 70 milions d'euros que destinàvem a prevenció i extinció, fins arribar a 120; hem fet tasques de neteja preventiva, de bracet dels ajuntaments; hem professionalitzat el mecanisme d'extinció i incrementat els mitjans, tant humans com materials; hem creat un pla de voluntariat perquè els ciutadans que així ho vulguen —i n'hi ha més de 2.000—, treballen contra els incendis, i, a més, hem acordat amb l'administració estatal la participació de l'exèrcit en feines dissuasòries i el desplegament policial. Ens hem preparat per a una guerra, i ara desitgem que no hi haja guerra, que els piròmans sàpiguen que anem a per ells.

—Galícia estava desamparada, davant aquesta mena de catàstrofes?

—Durant l'era Fraga van gastar-se quantitats ingents de diners en tasques d'extinció, ahora que es practicava una política d'abandonament del medi rural —hi ha comarques amb el 70% de la superfície agrària útil abandonada—, no hi havia cap política forestal, el país s'havia convertit en un polvorí. Sabem que el problema dels incendis és estructural, per l'abandonament del camp, i tan sols es redreçarà amb una política com la que practiquem, que dóna valor al territori i fa que hi haja noves activitats al món

agrari, ramader i forestal. Per cert, gairebé 1.500 joves han iniciat la seua activitat al món rural durant aquest any i mig de govern, trencant la tendència dels últims temps.

—Parlava abans de les galescolas. Pel que fa al gallec, en què més es notarà que el BNG és al poder?

—Primer de tot, aquest Govern ha reconegut que ací hi ha un problema. El senyor Fraga deia que no n'hi havia cap. Vivim un procés d'institucionalització de l'idioma que no va acompanyat d'un augment de l'ús social. També hem fet passes importants: el compromís de complir el pla de normalització, aprovat per consens al seu dia [2004], però no desenvolupat per l'anterior Govern; el disseny d'un decret per a l'ús del gallec a l'ensenyament, que en garanteix uns mínims fins ara inèdits; la posada en marxa de les galescolas, una xarxa pública d'escoles infantils en gallec, de zero a tres anys, a fi de crear ciutadans gallecs per al segle XXI, i, també, estem fent una política cultural que té les nostres senyes d'identitat com a base.

—El BNG, ja fa uns mesos, va parlar d'intensificar relacions amb zones del Bierzo i d'Astúries en què hi ha elements de cultura gallega. Què hi ha, de tot allò? És possible?

—No sols és possible, sinó que és necessari. Hi ha zones limítrofes que comparteixen la nostra cultura i que tenen una vinculació sentimental amb Galícia. El que passa és que aquesta relació ha de nàixer de l'acord mutu i del consens. No imposarem Galícia a ningú, però sí que tindrem sempre els braços oberts per a tots aquells que vulguen participar d'allò que es fa a Galícia.

—També van suggerir la possibilitat d'establir una franja horària diferent a la de la resta de l'estat peninsular. És viable?

—Vam plantejar-ho com una possibilitat, a fi que s'estudiara. És una qüestió que mereix ser estudiada.

—Com la proposta anterior, va rebre fortes crítiques d'alguns mitjans.

—Aquesta reacció demostra el cervell uniformista que acostuma a guiar molts responsables polítics de l'estat espanyol. Estan tremendament preocupats per la unitat d'Espanya, i ara, pel que sembla, també ho estan per la sagrada unitat horària d'Espanya. Autènticament increïble, tenint en compte que les franges ho-

ràries no es determinen en funció de territoris administratius, sinó en funció de meridians i d'àmbits horaris comuns. Ho vulga o no Espanya, a Galícia es fa de dia i de nit una hora més tard que no a la franja de llevant. A l'hora de determinar un fus horari, sobretot amb la pretensió d'estalviar energia, cal tenir clar a quina hora es fa de dia i de nit en un lloc i en un altre. No és casualitat que la franja atlàntica, amb Portugal, la Gran Bretanya i Irlanda, tinga un fus horari diferent. Galícia tot just s'ubica en aquest àmbit horari. Per tant, plantejar que s'estudie aquest tema és prou assenyat. S'hi pot estar d'acord o en desacord, però no

més presència de la nostra identitat cultural, deixant enrere una televisió pensada més per al televident rural que no per a l'urbà— i informatius. En aquest segon camp, s'han fet passes importants per afrontar l'integrisme, però crec que hi ha possibilitats de millora, les quals arribaran amb la posada en marxa d'un segon canal i l'elecció del director de la Televisió de Galícia pel Parlament.

—Tem que d'ací dos anys, quan novament hi haja eleccions, un hipotètic descendent juvenil —els joves, en gran part, van possibilitar el canvi— duga el PP novament al poder?

—Galícia té una dinàmica electoral di-

A NOSA TERRA

és lògic rebre una resposta com la que, en alguns casos, vam haver d'escoltar de gent amb mentalitat retrògada i poc reflexiva.

—Sempre s'ha dit que la Televisió de Galícia (TVG) estava feta exclusivament per a la gent gran i que tenia uns informatius molt manipulats. Alguns esperaven més canvis, pel que fa a la programació.

—Tenim un compromís de pluralisme, de servei públic, als mitjans de comunicació. Cal canviar-ne el model, hi ha un compromís perquè el director de l'escuela el Parlament i no el Govern...

—...Per dos terços?

—Per una majoria qualificada que encara no hem especificat. En qualsevol cas, la Televisió de Galícia ha experimentat millores molt sensibles, pel que fa a programació —més variada i amb

ferent a la de l'estat. Efectivament, hi va haver molts joves, la majoria, que van propiciar-ne el canvi. Però també unes altres capes d'edat que trobaven que calia posar fi a una època que semblava eterna. En dos anys, la gent jove tindrà moltíssims arguments per optar pel BNG, entre altres coses perquè hem posat en pràctica la política de joventut que demanàvem des de l'oposició, pensada i feta per gent jove.

—Per acabar, no puc deixar de preguntar-li pel retorn de Xosé Manuel Beiras al Consello Nacional del BNG. Què li sembla, que una personalitat com aquesta, després d'haver criticat l'actual direcció, torne a l'executiva?

—Molt bé. Ha estat una decisió de l'assemblea i una decisió meua que crec que ha de servir perquè tots contribuïm a la bona marxa del BNG.